

(coneguda com *La metamorfosi*) i *La condemna*. El 1914 comença una altra novel·la, *El procés*, i escriu *A la colònia penitenciària*, publicada el 1919, juntament amb *Un metge rural*, aquest any escriu la *Carta al pare*. En els últims anys, escriu la seva tercera novel·la, *El castell*, i algunes narracions curtes, *Un artista de la fam*, *Indagacions d'un gos*, *Una dona baixeta*, *El cau* i *Josefina la cantant*.

El llegat pòstum consta de poc més de cinc-centes pàgines entre esborranys de relats, observacions i aforismes, més tres novel·les inacabades (*Amèrica*, *El procés* i *El castell*), les cartes i el *Diari* (1910-1923). Cal dir que Franz Kafka va encarregar al seu amic i marmessor, Max Brod, que cremés tots els escrits inèdits un cop ell morís, però, com és sabut, no ho va fer. L'edició pòstuma de tot aquest material s'ha d'agrair a aquest acte de desobediència, tanmateix no ha estat exempta de polèmica, ja que Max Brod es va erigir com el seu exegeta més autoritzat.

La vocació literària

Kafka escrivia de nits, com si d'alguna manera s'hagués de recuperar del somnambulisme de les seves hores de feina. Quan la ciutat restava en silenci i la foscor la cobria, ell l'auscultava amb la seva ploma. La literatura va ser per Kafka una amant massa gelosa per suportar-ne cap altra... "si alguna vegada he estat feliç (no sé exactament si ho he estat) per una altra cosa que no fos el fet d'escriure i tot el que s'hi relaciona, sempre he estat absolutament incapaç d'escriure i, abans de poder endegar res, tot ha començat a trontollar perquè aquest ardent desig d'escriure preval sobre totes les coses". L'artista i el buròcrata han de conviure dins de la mateixa persona, el xoc entre les dues forces, entre la crida de l'escriptura i la condemna laboral, entre l'exigència de la seva vocació i els impediments de la seva professió, es tradueix en una lluita constant que acaba en *una fallida general*.

BIBLIOTECA PÚBLICA DE GIRONA

Plaça de l'Hospital, 6 - 17002 Girona
Tel. 972 202 252 - bpgirona.cultura@gencat.net
<http://cultura.gencat.net/bpg>

BIBLIOTECA ANTÒNIA ADROHER

Can Sunyer, 46 - 17007 Girona - Taialà
Tel. 972 213 315 - biblioadroher@ajgirona.org

BIBLIOTECA ERNEST LLUCH

Carrer Saragossa, 27 - 17003 Girona - Palau
Tel. 972 426 368 - bibliolluch@ajgirona.org

BIBLIOTECA JUST M. CASERO

Plaça de l'Om, 1 - 17007 Girona - Pont Major
Tel. 972 211 370 - bibliojcasero@ajgirona.org

BIBLIOTECA SALVADOR ALLENDE

Montseny, 74-78
17006 GIRONA - Santa Eugènia
Tel. 972 232 715
biblioallende@ajgirona.org

PUNT DE LECTURA DE SANT NARCÍS

C. C. Sant Narcís. Plaça Assumpció, 27 - 17005 Girona
Tel. 972 237 063 - puntlectura.stnarcis@ajgirona.org
(En conveni amb l'AV de Sant Narcís)

PUNT DE LECTURA DE TORRE GIRONELLA

Grup Torre Gironella, 102 - 17004 Girona
Tel. 872 081 054 - puntlectura.tgironella@ajgirona.org
(En conveni amb l'AV de Torre Gironella)

BIBLIOTECA PÚBLICA DE SALT

Carrer de Sant Antoni, 1 - 17190 Salt
Tel. 972 244 892 - bipsalt@ddgi.es

BIBLIOTECA D'EN MASSAGRAN

Carrer Major, 204 - 17190 Salt
Tel. 972 405 062 - massagran.salt@ddgi.es

BIBLIOTECA EMÍLIA XARGAY

Carrer Major, 71-73 - 17840 Sarrià de Ter
Tel. 972 170 211 - bibsarri@ddgi.es

GUIA DE LECTURA

Apunt biogràfic

Franz Kafka neix el 3 de juliol de 1883, a la ciutat vella (Altstadt) de Praga, aleshores capital de Bohèmia. Els seus pares són Hermann Kafka (1852-1931), comerciant d'extracció humil, i Julie Löwy (1856-1934) de família burgesa i il·lustrada (una família de rabins). Kafka, en txec, vol dir "gralla", que era l'ocell que figurava al logotip de la botiga vetesifils del pare. És el fill gran de sis germans, dos dels quals –nois– moren al poc temps de néixer i les germanes Elli, Valli i Ottla viuran prou temps per morir en un camp nazi d'extermini. La família de Kafka pertanyia a la petita comunitat jueva de parla alemanya de Praga. Després de rebre els estudis de primària i de batxillerat a la mateixa ciutat de Praga, el 1903 es llicencia en Història del Dret. Tres anys més tard obté el títol de Doctor en Dret i acabades les pràctiques judicials, obligatòries per a exercir la professió, entra a treballar com a assessor legal a la companyia d'assegurances Assicurazioni Generali, tanmateix, a partir de 1908 i fins al 1922, canvia de feina i treballa a la Companyia d'Assegurances d'Accidents Laborals del Regne de Bohèmia.

Les temptatives de casament, sempre postergades, i les amistats femenines se succeeixen a partir de 1912 amb Felice Bauer, Julie Wohryzek, Milena Jesenská i Dora Dymant, però no s'arriba a casar. Kafka mor al 3 de juny de 1924 a causa de la tuberculosi pulmonar apareguda set anys abans.

Obra

A partir de 1908 apareixen les primeres proses i el 1910 comença a escriure els *Diaris*. El 1912 és un any decisiu per a l'escriptor, els primers mesos inicia la novel·la *El desaparegut* (posteriorment, *Amèrica*) i escriu la seva narració més famosa, *La transformació*

Lectures i lectors

Com a gran escriptor, la seva obra ofereix diversos plans de lectura i també d'interpretació: com a al·legoria social, la burocràcia es revela com una sofisticada maquinària d'autoculpabilització i control il·limitat; com a al·legoria existencial, veu en ell revelacions desesperades del temor a l'autoritat i a la incertesa; com a al·legoria religiosa, les temptatives, sempre infructuoses, de guanyar-se el cel. L'adjectiu *kafkià* ja forma part de l'imaginari col·lectiu i ja té un espai reservat en els diccionaris. El món creat per la por, la culpa i l'angoixa es revela en les seves narracions d'una manera concreta, no abstracta. El llenguatge i la realitat són qüestionats a partir d'un malson i per desenvolupar fins a l'absurd algunes situacions, algunes de les quals, no exemptes d'ironia.

La transformació

Publicada al 1915, *La transformació* o *La metamorfosi* és una narració curta i fantàstica, plena de contrastos en el si d'una situació absurda: se'ns narra les vicissituds d'un comerciant, anomenat Gregor Samsa, al despertar-se un matí convertit en un *insecte monstruós*; un fill abnegat, generós i bondadós, enmig d'una família mesquina i parasitària. El llenguatge, clar i precís, sense guarniments ni preciosismes, contrasta amb el malson tenebrós viscut pel dissortat protagonista. El resultat és un text literari amb una estructura i una cohesió perfectes. Una obra mestra.

Bibliografia kafkiana sobre el que trobareu a les biblioteques de Girona, Salt i Sarrià

DE FRANZ KAFKA

Narrativa curta

- *A la colònia penitenciària i altres contes*, trad. de Josep Murgades, Quaderns Crema 1982
- *Un metge rural*, trad. de Josep Murgades, Quaderns Crema 1995
- *Narracions*, trad. de Joan Fontcuberta, Quaderns Crema 2000
- *La transformació*, trad. de Jordi Llovet, Proa 2000
- *Els fills*, pròleg d'E. Vila-Matas, trad. de Pilar Estelrich, Empúries 1999
- *Relatos completos*, trad. de F. Zanutigh, N. Mendilaharsu i J. L. Borges, Losada 2004
- *La condena*, trad. de J. R. Wilcock, Alianza 1990
- *La transformación*, trad. de Juan José del Solar, De Bolsillo 2005

Novel·la

- *El procés*, trad. de Gabriel Ferrater, Proa 1999
- *El castell*, trad. de Lluís Solà, Proa 1999
- *Amèrica*, trad. de Joan Fontcuberta, Proa 1999
- *El proceso*, trad. de Vicente Mendivil, Losada 2006
- *El castillo*, trad. de Luis Acosta, Cátedra 2000
- *América*, trad. de D. J. Vogelmann, Alianza 1998
- *Le procès*, trad. d'Alexandre Vialatte, Gallimard 1985
- *Le château*, trad. d'Alexandre Vialatte, Gallimard 1984

No-ficció

- *Diaris 1910-1923*, trad. de Francesca Martínez, Edicions 62 1988
- *Carta al pare*, trad. de Ricard Torrents, EUMO 1989
- *Aforismes de Zürau*, ed. Roberto Calasso, trad. de Feliu Formosa, Arcàdia 2005
- *Cartas a Milena*, trad. de J. R. Wilcock, Alianza 1999
- *Cartas a Felice y otra correspondencia*, ed. d'Erich Heller i Jürgen Born, Alianza 1984
- *Aforismos, visiones y sueños*, selecció i trad. de José Rafael Hernández Arias, Valdemar 1999
- *Escritos sobre el arte de escribir*, ed. d'Erich Heller i Joachim Beug, ETEC Fuentetaja 2003

Obra completa

- *Obras completas*, 2 vol., ed. dirigida per Jordi Llovet, Galaxia Gutenberg 2000

SOBRE FRANZ KAFKA

Llibres

- *El otro proceso de Kafka, sobre las cartas a Felice*, Elias Canetti, Muchnik 1981
- *Conversaciones con Kafka, notas y recuerdos*, Gustav Janouch, Destino 1999
- *La ciudad de K. Franz Kafka i Praga*, CCCB 1999
- *Kafka va al cine*, Hans Zischler, Minúscula 2007
- K. Roberto Calasso, Anagrama 2005
- *Kafka*, Max Brod, Alianza 1975
- *Franz Kafka, imágenes de su vida*, Klaus Wagenbach, Galaxia Gutenberg 1998
- *La Praga de Kafka, guía de viajes y de lectura*, Klaus Wagenbach, Península 1998

Textos

- **Jordi Llovet**, dins *El sentit i la forma*, Edicions 62 1990 i a *Por una estética egoísta*
- *La metamorfosis*, **Vladimir Nabokov**, dins *Curso de literatura europea*, Ediciones B, 1997
- *Los precusores de Kafka*, **Jorge Luis Borges** dins *Otras inquisiciones*
- **Milan Kundera**, dins *Els testaments traïts i l'Art de la novel·la*
- *La respuesta de Kafka*, **Roland Barthes**, *Ensayos críticos*, p. ?, Seix Barral 2002
- Franz Kafka, **Walter Benjamin** a *Iluminaciones*
- Kafka, **Harlod Bloom** al *Cànon occidental* i a *Genios* p. 269-276
- *Una agresión llamada Franz Kafka*, **Primo Levi** a *Entrevistas y conversaciones*, p. 152-158, Península 1998
- *Franz Kafka: l'ésser i el tedi*, **Francesc Torralba i Rosselló**, *Geografía de l'absurd*, Pagès Editors

Kafka al cinema

- *El procés* - Orson Welles 1963
- *Kafka* - Steven Soderbergh 1991

Kafka al teatre

- *Informe per a una acadèmia*, Generalitat de Catalunya, 1991 (Vídeo)

Kafka en còmic

- Kuper, P. *La metamorfosis de Franz Kafka*, Astiberri, 2007

Kafka com a personatge literari

- *Kafka y la muñeca viajera*, Jordi Sierra i Fabra, Siruela 2007
- *Un amigo de Kafka*, Isaac Bashevis Singer, Cátedra 1990
- *Historia abreviada de la literatura portátil*, Enrique Vila-Matas, Anagrama 1996

F Kafka